

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Judecători:

Tatiana Vieru

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira,

la cererea de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătoria Botanica, mun.Chișinău privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoria Botanica, mun.Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Gherjavschi împotriva Ellei Vasilieva cu privire la rezilierea contractului de împrumut și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2007, Lucia Gherjavschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ellei Vasilieva solicitând rezilierea contractului de împrumut din 26 ianuarie 2007, încasarea de la pârâtă în beneficiul său a sumei de 376320 lei.

Pe parcursul examinării pricinii, pârâta Ella Vasilieva a decedat.

La 09 aprilie 2008, Lucia Gherjavschi, prin intermediul reprezentantului Roman Zadoinov, a solicitat atragerea în proces a succesorului în drepturi a defunctei Ella Vasilieva- Stanislav Vasiliev.

Prin încheierea protocolară din 15 aprilie 2018 a Judecătoria Botanica, mun.Chișinău a fost atras în calitate de pârât succesorul în drepturi Stanislav Vasiliev.

Tot aici, este de menționat că prin hotărârea din 21 octombrie 2008 a Judecătoria Botanica, mun.Chișinău s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Stanislav Vasiliev prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei sale Ella Vasilieva -1/2 cotă -parte din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chișinău.

La 30 decembrie 2008, Lucia Gherjavschi, prin intermediul reprezentantului Roman Zadoinov, a depus cerere de concretizare a cerințelor și a solicitat recunoașterea statului ca moștenitor de drept al succesiunii defunctei Ella Vasilieva și anume asupra 1/2 cotă-parte din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chișinău, cu

trecerea acesteia din proprietatea statului în proprietatea Luciei Gherjavschi.

Prin hotărârea din 22 mai 2009 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău a fost respinsă acțiunea Luciei Gherjavschi privind recunoașterea statului ca moștenitor de drept al succesiunii defunctei, trecerea din proprietatea statului a 1/2 cotă-parte din succesiunea rămasă în proprietatea creditorului Lucia Gherjavschi.

Prin decizia din 03 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 22 mai 2009 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău și restituită pricina la rejudecare.

Lucia Gherjavschi, prin intermediul reprezentantului Roman Zadoinov, la 07 iunie 2010, a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând încasarea de la Stanislav Vasiliev în beneficiul Luciei Gherjavschi a datoriei în sumă de 22400 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău a fost admis renunțul Luciei Gherjavschi la acțiunea privind recunoașterea statului ca moștenitor de drept al succesiunii defunctei și trecerea averii în proprietatea statului, fiind dispusă încetarea procesului în această parte.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de Lucia Gherjavschi și s-a încasat de la Stanislav Vasiliev în beneficiul Luciei Gherjavschi datoria în sumă de 22400 euro, sumă ce urmează a fi încasată numai din averea succesorală acceptată de Vasiliev Stanislav după decesul mamei sale Ella Vasilieva, decedată la 24 aprilie 2007 și anume 1/2 cotă - parte din apartamentul nr. 25 str. Zelinski, nr.22, mun.Chișinău; s-a încasat de la Stanislav Vasiliev în beneficiul Luciei Gherjavschi cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 3000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 15950 lei.

Lucia Gherjavschi, prin cererea depusă la 08 iulie 2011, a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău, prin transmiterea în posesia sa a 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chișinău, cu efectuarea unui calcul final prin care să se stabilească sumele necesare achitării reciproce în cazul în care costul apartamentului va depăși suma datorată sau nu va fi suficientă.

Prin încheierea din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost admisă cererea Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii nr. 2-1105/2010 din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău și s-a dispus transmiterea creditorului Luciei Gherjavschi în proprietate a 1/2 cotă-parte ideală din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chișinău.

Prin decizia din 20 octombrie 2011 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Stanislav Vasiliev și a fost menținută încheierea din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

La 28 mai 2013, Stanislav Vasiliev a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 21 octombrie 2008 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău, hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău și deciziei din 20 octombrie 2011 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 25 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Stanislav Vasiliev.

La 16 aprilie 2014, Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului stagiar

Constantin Chira, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia și încasarea cheltuielilor de judecată de la Lucia Gherjavschi și Stanislav Vasiliev în beneficiul său.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că Grigore Răzvanț deține un titlu executoriu eliberat în baza hotărârii din 07 iunie 2010 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, modificată prin decizia din 18 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, privind încasarea de la Stanislav Vasiliev în beneficiul lui Grigore Răzvanț a sumei de 7230,00 euro.

Menționează că, despre încheierea a cărei revizuire se solicită a aflat la 10 aprilie 2014 precum și de încheierea din 02 aprilie 2014 a executorului judecătoresc Radu Ciuchitu privind anularea sechestrului aplicat pe 1/2 cotă-parte din apartamentul nr.25 din str. Zelinski, nr. 22, mun. Chișinău.

Declară că, revizuirea încheierii o solicită în temeiul art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, conform căruia revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Or, instanța a examinat cererea Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău fără a-l atrage în proces, dar revizuentul de asemenea, deține titlu executoriu în care Stanislav Vasiliev are calitatea de debitor.

În acest sens invocă prevederile art. 144 alin. (1) Cod de executare, conform cărora dacă sumele obținute din executare nu sunt suficiente pentru stingerea creanțelor, ele se distribuie creditorilor, în modul stabilit de prezentul cod, proporțional creanței fiecăruia în modul stabilit de lege, pînă la satisfacerea totală a creanțelor acestora. Or, în speță, instanța dispunând transmiterea bunului imobil în proprietate creditoarei Lucia Gherjavschi, l-a lipsit ca creditor de posibilitatea de a executa documentul executoriu din contul urmării bunului respectiv.

Susține că, prin neatragerea sa în proces la examinarea cererii creditoarei Lucia Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, prima instanță a încălcat nu numai cerințele art. 185 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, care obligă instanța să soluționeze din oficiu problema antrenării în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților, să explice drepturile și obligațiile acestora, dar a încălcat și prevederile art. 16 din Constituția Republicii Moldova care garantează egalitatea drepturilor tuturor cetățenilor în fața legii, cât și art. 6§ 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ce prevede dreptul la un proces echitabil.

Prin încheierea din 29 iunie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău.

La 08 iulie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.226), Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia.

Prin decizia din 01 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira,

și a fost casată încheierea din 29 iunie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, iar pricina a fost reținută pentru examinare în ordine de revizuire în Curtea de Apel Chișinău, ca fiind instanța competentă.

Prin încheierea din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău.

La 10 ianuarie 2017, Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea integrală a încheierii din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, emiterea unei decizii prin care să fie dispusă admiterea cererii de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva încheierii nr. 2-1105/10 din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, casarea încheierii nr. 2-1105/10 din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că la 03 ianuarie 2017 a luat cunoștință de dispozitivul și încheierea motivată nr. 2rh-145/16 din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, care au fost expediate prin poștă la adresa: mun. Chișinău, str. Teilor 5, of. 32, motiv pentru care solicită repunerea în termen de declarare a recursului.

Consideră că nu poate fi reținută motivarea instanței de revizuire precum că referirea revizuentului la prevederile art. 185 alin. (1) lit.c) Cod de procedură civilă și anume atragerea sa în proces la examinarea cererii Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare ar ține de o normă legală aplicabilă stadiului de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare și că chestiunea schimbării modului de executare a hotărârii judecătorești se soluționează după finisarea examinării cauzei în fond și devenirea hotărârii executorii, adică după soluționarea litigiului în fond, la stadiul de executare a hotărârii.

În acest sens menționează că jurisprudența CtEDO notează că executarea unei hotărâri judecătorești constituie parte integrantă a procesului civil, în accepțiunea art. 6 § 1 al Convenției (cauza SC Ruxandra Trading împotriva României, 2007, cauza Hornsby v. Greece, 19 Martie 1997, § 40 etc.). Statului îi revine o obligație pozitivă de a organiza un sistem de punere în executare a hotărârilor judecătorești care să fie eficient din punct de vedere normativ și jurisprudențial, sistem care trebuie pus în aplicare fără întârziere (Fuklev v. Ukraine, no. 71186/01, § 84, 7 iunie 2005). În prezența obligației pozitive a autorităților statului de a acționa pentru punerea în executare a unei hotărâri judecătorești, inactivitatea acestora poate angaja răspunderea statului, în temeiul art. 6 § 1 din Convenție (§ 52, Scollo v. Italy, 28 septembrie 1995. § 44). Statului îi revine obligația de a se echipa cu un arsenal de instrumente juridice apte și suficiente pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor pozitive care îi incumbă (§ 53 din prezenta hotărâre, Ruianu v. Romania, no. 34647/97, § 66). În calitate de posesor al forței publice, statul trebuie să acționeze cu diligență pentru a asista creditorul în executarea unei hotărâri judecătorești (Fociac v. Romania, no. 2577/02, § 70).

Invocă recurentul că, deși autorităților naționale le revine primordial sarcina de a interpreta și de a aplica normele de natură procedurală, un formalism excesiv în aplicarea acestora se poate dovedi contrar art. 6 § 1 din Convenție atunci când acesta se face în detrimentul uneia dintre părți sau în detrimentul terților a căror drepturi

pot fi afectate (mutatis mutandis, Sovtransavto Holding împotriva Ucrainei, nr. 48.553/99, pct. 81, CEDO 2002-VII). Efectivitatea dreptului de acces mai impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (Bellet împotriva Franței, Hotărârea din 4 decembrie 1995, seria A nr. 333-B, pct. 42, 36; Canete de Goni împotriva Spaniei, nr. 55.782/00. pct. 34, CEDO 2002-VIII).

Opinează recurentul că, la caz este evident formalismul excesiv, deoarece s-a respins cererea de revizuire pe motiv că art. 185 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă este o normă legală aplicabilă stadiului de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare și precum că chestiunea schimbării modului de executare a hotărârii judecătorești se soluționează după finisarea examinării cauzei în fond și devenirea hotărârii executorii, adică după soluționarea litigiului în fond, la stadiul de executare a hotărârii. În opinia sa, este inadmisibil ca printr-un act judecătoresc de dispoziție să fie încălcate drepturile și interesele legitime ale terților. Odată ce instanța de judecată era la curent că prin schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău vor fi lezate drepturile sale, nu trebuia să admită o astfel de ilegalitate. Codul de Procedură Civilă nu reglementează separat procedura de examinare a cererilor privind schimbarea modului de executare a hotărârilor judecătorești, ceea ce înseamnă că se aplică prevederile generale ale acestui cod și astfel de cereri se judecă în conformitate cu normele procedurii de soluționare a acțiunii civile.

Declară că, în conformitate cu art. 252 alin.(1) Cod de procedură civilă, care este o normă procedurală permisivă, instanța de judecată are dreptul și nu obligația de a schimba modul de executare a hotărârii judecătorești. În opinia sa, odată ce instanța de judecată cunoștea despre faptul că își poate executa creanța sa doar din ½ cotă -parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, 22, mun. Chișinău, ce a aparținut defunctei Ella Vasileva și că prin schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău vor fi încălcate drepturile și interesele legitime ale acestuia, instanța avea dreptul să respingă. Rezultând din circumstanțele cauzei, trebuia să respingă cererea Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău sau putea să-l atragă în proces și să țină cont și de drepturile acestuia asupra activului succesoral - ¼ cotă-parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun. Chișinău, ce a aparținut defunctei Ella Vasileva. În opinia recurentului, circumstanțele respective demonstrează că instanța de revizuire a manifestat un formalism excesiv în aplicarea normelor procedural civile, ceea ce implică în mod automat încălcarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De asemenea, invocă recurentul că, însăși Codul de Procedură Civilă al RM prevede la art. 446 Cod de procedură civilă că pot fi supuse revizuirii hotărârile, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Faptul că se depune cerere de revizuire împotriva încheierilor instanțelor de judecată se deduce din întreg Capitolul XXXIX -revizuirea hotărârilor. Or, conform art. 14 alin. (3) Cod de procedură civilă, în formă de încheiere se emite dispoziția primei instanțe prin care nu se soluționează fondul pricinii.

Referitor la argumentul instanței precum că nu avea dreptul să conteste cu

revizuire încheierea instanței, deoarece este un act emis după soluționarea fondului cauzei, la etapa de executare a hotărârii și că acesta nu deține nici o calitate procesuală în pricina civilă pornită la cererea lui Lucia Gherjavschi împotriva Ellei Vasileva, succesor în drepturi procedurale - Stanislav Vasiliev, susține că în contextul argumentului respectiv rezultă că persoanele terțe (neparticipante la proces), cărora le sunt lezate drepturile prin încheieri, nu le pot contesta cu revizuire - ceea ce fac inaplicabile prevederile Codului de procedură civilă invocate supra (art. 446-453).

Precizează recurentul că, prin hotărârea nr.2-798/10 din 07 iunie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, modificată prin decizia nr. 2a-3701/10 din 18 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus încasarea de la Stanislav Vasiliev în beneficiul lui Grigore Răzvanț a sumei de 7230,00 euro. Titlul executoriu se află în procedura executorului judecătoresc Radu Ciuchitu sub numărul 073-408r/14.

Menționează că, la examinarea cererii Luciei Gherjavschi cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești, instanța de judecată era obligată să-l atragă în proces, deoarece la acea dată era alături de Lucia Gherjavschi, creditor în procedura de executare a executorului judecătoresc Emil Nichitoi, Vasiliev Stanislav fiind debitorul lor comun. În partea descriptivă a încheierii nr. 2-1105/10 din 20 iulie 2011 este indicat că reprezentantul debitorului a exprimat opinia netemeiniciei cererii, menționând că Stanislav Vasiliev mai are obligații pecuniare și față de alți creditori și anume față de Grigore Răzvanț, căruia prin hotărârea din 07 iunie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău este obligat să achite suma de 17980,00 euro și în cazul schimbării modului de executare nu va fi posibilă admiterea creanțelor acestui creditor. Instanța de judecată cunoștea precum că există și un alt creditor- Grigore Răzvanț, drepturile căruia pot fi lezate prin încheierea emisă, însă cu toate acestea nu a fost atras în proces. Or, conform sarcinilor fundamentale ale procesului civil, prevăzute de art. 4 Cod de procedură civilă, instanța de judecată urmează să soluționeze corect cauza civilă, ceea ce se poate realiza doar prin examinarea cauzei cu atragerea tuturor persoanelor al căror drepturi sau interese legitime ar putea fi afectate prin actul de dispoziție emis de instanța judecătorească.

Invocă recurentul că, prin hotărârea nr. 2-3104/08 din 21 octombrie 2008 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, în ordinea procedurii speciale s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Stanislav Vasiliev prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei sale Ella Vasileva – 1/2 din ap. 25 de pe str. Zelinski 22, mun. Chișinău. Prin încheierea nr. 2-798/10 din 04 august 2011 a Judecătoriei Botanica s-a explicat că conform hotărârii instanței de judecată din 07 iunie 2010, debitorul Vasiliev Stanislav este obligat să execute pretențiile creditorului defunctei Ella Vasileva - Grigore Răzvanț, din contul activului succesoral, adică numai din 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, 22, mun. Chișinău ce a aparținut defunctei Ella Vasileva și nu din contul întregului apartament. Prin încheierea nominalizată s-a stabilit cert că Grigore Răzvanț își poate executa creanța sa din 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, 22, mun. Chișinău, ce a aparținut defunctei Ella Vasileva.

În contextul circumstanțelor respective relevă recurentul că, au fost încălcate

flagrant drepturile sale, deoarece nu are o altă posibilitate de executare a creanței sale, decât în modul stabilit de instanța de judecată. În opinia sa, instanța de judecată, cel puțin, trebuia să-l atragă în proces pe Grigore Răzvanț, or, rezultând din prevederile art. 1540 alin.(1) Cod civil, moștenitorii care au acceptat succesiunea satisfac pretențiile creditorilor celui ce a lăsat moștenirea proporțional cotei fiecăruia în activul succesoral. Chiar și în ipoteza în care nu exista încheierea nr. 2-798/10 din 04 august 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău privind explicarea hotărârii judecătorești din 07 iunie 2010, era evident din prevederile legale citate *supra* că drepturile și interesele legitime ale sale vor fi afectate și respectiv era inevitabilă atragerea acestuia în proces.

Declară recurentul că, instanța de fond, la emiterea încheierii nu a luat în considerare și nu s-a expus asupra argumentului precum că Grigore Răzvanț își poate executa creanța sa doar din ½ cotă- parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, 22, mun. Chișinău, ce a aparținut defunctei Ella Vasilieva. Instanța de fond a acordat prioritate hotărârii judecătorești din 03 noiembrie 2010 privind încasarea din contul lui Vasiliev Stanislav în beneficiul Luciei Gherjavschi a sumei de 22400,00 euro și nu hotărârii nr.2-798/10 din 07 iunie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-3701/10 din 18 noiembrie 2010 privind încasarea de la Stanislav Vasiliev în beneficiul lui Grigore Răzvanț a sumei de 7230,00 euro. Or, la 20 iulie 2011, ambele acte judecătorești urmau a fi executate doar din contul activului succesoral-1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 25 din str. Zelinski, 22, mun. Chișinău, ce a aparținut defunctei Ella Vasilieva.

În contextul prevederilor art. 16 al Constituției Republicii Moldova, conform căruia toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială, prevedere conținută și în art. 3 Cod de executare, specifică recurentul că, creanțele sale fac parte din aceeași categorie rezultând din prevederile art. 144-145 Cod de executare, iar prin încheierea nr. 2-1105/10 din 20 iulie 2011 i-a fost încălcat și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Consideră că au fost expuse toate circumstanțele de fapt și de drept și probele care le confirmă, pentru a demonstra că la emiterea încheierii nr. 2- 1105/10 din 20 iulie 2011 au fost comise erori judiciare și efectuate omisiuni care justifică cerința privind revizuirea acesteia. În opinia sa, este cert faptul că nu a fost implicat în proces, fiind subiect al raportului material litigios.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Încheierea contestată a fost adoptată la data de 13 decembrie 2016, iar recursul a fost depus la 10 ianuarie 2017, Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira.

Din materialele pricinii rezultă că încheierea contestată a fost pronunțată în lipsa participanților la proces și respectiv a fost expediată în adresa acestora la 16 decembrie 2016, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Din textul recursului se distinge că partea recurentă a luat cunoștință de încheierea contestată la 03 ianuarie 2017, iar alte probe care să ateste contrariul la materialele pricinii lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat a 10 ianuarie 2017, de către Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira, împotriva încheierii din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen și nu este necesară repunerea în termenul de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira, întemeiat și pasibil de a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de Lucia Gherjavschi și s-a încasat de la Stanislav Vasiliev în beneficiul Luciei Gherjavschi datoria în sumă de 22400 euro, sumă ce urmează a fi încasată numai din averea succesorală acceptată de Vasiliev Stanislav după decesul mamei sale Ella Vasilieva, decedată la 24 aprilie 2007 și anume ½ cotă - parte din apartamentul nr. 25 str. Zelinski, nr.22, mun.Chișinău; s-a încasat de la Stanislav Vasiliev în beneficiul Luciei Gherjavschi a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 3000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 15950 lei (Vol.I, f.d.173-174).

Prin încheierea din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost admisă cererea Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii nr. 2-1105/2010 din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău și s-a dispus transmiterea creditorului Luciei Gherjavschi în proprietate a ½ cotă-parte ideală din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chișinău (Vol.I, f.d.193-194).

Prin decizia din 20 octombrie 2011 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Stanislav Vasiliev și a fost menținută încheierea din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău (Vol. I, f.d.211-215).

La 16 aprilie 2014, Grigore Răzvanț a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, invocând temeiul art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, precum că instanța a examinat cererea Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău fără a-l atrage în proces, cu toate că, la fel, deține titlu executoriu în care Stanislav Vasiliev are calitatea de debitor.

Prin încheierea din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva

încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătorei Botanica, mun. Chişinău (Vol.II, f.d. 247-251).

În conformitate cu art. 451 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menţionate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 şi anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanţa a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, rezultând din prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, este de înţeles că persoana care nu a fost implicată în proces să fie subiect al raportului material litigios şi că, prin actul judecătoresc supus revizuirii, să fi fost încălcate drepturile sau lezate interesele acestuia.

La caz, Colegiul relevă că recurentul pretinde că prin neantrenarea sa în proces la examinarea cererii Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătorei Botanica, mun.Chişinău, i-a fost lezat dreptul său ca creditor al lui Stanislav Vasiliev, succesorul Ellei Vasilieva, deoarece conform încheierii din 04 august 2011 a Judecătorei Botanica s-a explicat că în baza hotărârii judecătoreşti din 07 iunie 2010, îşi poate valorifica pretenţiile doar din contul activului succesoral al defunctei Ella Vasilieva, adică numai din ½ cotă-parte ideală din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun.Chişinău.

Colegiul menţionează că instanţa de revizuire la acest aspect a reţinut că Grigore Răzvanţ nu deţine calitate procesuală în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Gherjavschi împotriva Ellei Vasilieva, al cărei succesor în drepturi este Stanislav Vasiliev, privind rezilierea contractului de împrumut şi încasarea sumei de 376320 lei şi nu deţine nici o calitate procesuală în procedura de executare.

La acest capitol, Colegiul precizează că atât Lucia Gherjavschi, cât şi Grigore Răzvanţ au avut raporturi contractuale cu Ella Vasilieva, fapt confirmat prin hotărâri judecătoreşti. Succesorul în drepturi al Ellei Vasilieva este Stanislav Vasiliev, ultimul fiind şi moştenitorul Ellei Vasilieva.

Tot aici, este de menţionat că hotărârile judecătoreşti emise în favoarea Luciei Gherjavschi şi a lui Grigore Răzvanţ se află în executare, debitorul comun al ambilor fiind Stanislav Vasiliev.

Colegiul relievă că în cadrul şedinţei de judecată la examinarea cererii Luciei Gherjavschi privind schimbarea modului de executare a hotărârii, debitorul Stanislav Vasiliev a informat instanţa şi despre existenţa altor debitori, inclusiv şi Grigore Răzvanţ.

În contextul dat, Colegiul reiterează prevederile art. 1540 alin. (1) Cod civil, moştenitorii care au acceptat succesiunea satisfac pretenţiile creditorilor celui ce a lăsat moştenirea proporţional cotei fiecăruia în activul succesoral.

Conform 144 alin. (1) Cod de executare, dacă sumele obţinute din executare nu sunt suficiente pentru stingerea creanţelor, ele se distribuie creditorilor, în modul stabilit de prezentul cod, proporţional creanţei fiecăruia în modul stabilit de lege, până la satisfacerea totală a creanţelor acestora.

Colegiul relevă că în contextul prevederilor art. 145 alin. (1) Cod de executare, sunt stabilite trei categorii de creanțe, iar Lucia Gherjavschi și Grigore Răzvanț fac parte din aceeași categorie de creanțe.

În această ordine de idei, Colegiul reliefă că instanța de revizuire nu a luat în considerare aceste circumstanțe, în condițiile când au fost invocate de revizuent, or, instanța cel puțin urma a se expune asupra acestora prin prisma normelor de drept.

Colegiul decelează că simpla constatare a instanței de revizuire precum că Grigore Răzvanț nu ar deține nici o calitate procesuală în procedura de executare, deoarece nu ar fi avut nici în cadrul procesului civil la acțiunea Luciei Gherjavschi împotriva Ellei Vasilieva, nu justifică respingerea cererii de revizuire depuse de către Grigore Răzvanț în temeiul art. 449 lit.c) Cod de procedură civilă.

Ori, faptul că Grigore Răzvanț nu ar fi avut o anumită calitate procesuală în cadrul procesului civil la acțiunea Luciei Gherjavschi împotriva Ellei Vasilieva, nu poate constitui un obstacol în valorificarea drepturilor sale în calitate de creditor al lui Stanislav Vasiliev-succesorul Ellei Vasilieva, în condițiile când cota succesorală rămasă după decesul Ellei Vasilieva constituie unica posibilitate de recuperare a datoriei încasate prin hotărâre judecătorească.

Colegiul reiterează că prin încheierea din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, în temeiul art. 77 Cod de executare, art. 252 Cod de procedură civilă, a fost schimbat modul de executare a hotărârii nr. 2-1105/2010 din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și s-a dispus transmiterea creditorului Luciei Gherjavschi în proprietate a ½ cotă-parte ideală din ap. 25 din str. Zelinski, nr. 22, mun. Chișinău.

În atare circumstanțe, pornind de la prevederile art. 1540 alin. (1) Cod civil, de către instanța de revizuire la rejudecarea pricinii în ordine de revizuire urmează a fi verificate aceste aspecte, în condițiile când atât Lucia Gherjavschi, cât și Grigore Răzvanț sunt creditorii comuni ai debitorului Stanislav Vasiliev.

Colegiul precizează că cererea privind schimbarea modului de executare a hotărârii se examinează conform Codului de Procedură Civilă și vizează etapa de executare a hotărârii. Or, în conformitate cu art. 252 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererile menționate la alin.(1) se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea.

Din sensul normei enunțate *supra* rezultă că aceasta este o procedură mai simplificată și nu complexă ca procedura ce vizează însăși examinarea fondului cauzei, deoarece la examinarea cererii privind schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești, instanța se axează în mare parte pe materialele acumulate în cadrul executării hotărârii judecătorești ce confirmă sau infirmă posibilitatea executării actului de dispoziție în varianta adoptată.

Însă, ipoteza instanței de revizuire precum că art. 185 alin. (1) lit.c) Cod de procedură civilă reprezintă o normă aplicabilă etapei de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare și nu schimbării modului de executare, nu exclude obligația instanței de a realiza sarcinile procedurii civile stabilite la art. 4 Cod de procedură civilă, ce constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor

persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Or, în conformitate cu art. 5 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 6 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că au fost prezentate acte judecătorești irevocabile ce confirmă și creanța lui Grigore Răzvanț, însă instanța de revizuire nu a luat în considerare aceste circumstanțe, or, existența unui debitor comun al mai multor creditori pe documente executorii diferite, nu presupune și deținerea obligatorie de către aceștea a unui statut procesual în procesul civil.

Tot aici, este de menționat că în interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, este important ca instanța să fi emis o hotărâre cu privire la drepturile unor persoane care nu au fost implicate în proces. Totodată este important ca instanța să constate în baza probelor pertinente și concludente prezentate că persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios, iar prin actul de dispoziție supus revizuirii, persoanei neimplicate în proces i-au fost încălcate aceste drepturi.

Colegiul relevă că în condițiile când executarea hotărârii judecătorești este parte integrantă a procesului civil prin prisma jurisprudenței CtEDO, la rejudecarea pricinii instanța de revizuire urmează a verifica circumstanțele menționate *supra* și a se expune inclusiv și prin prisma argumentelor revizuentului Grigore Răzvanț.

Colegiul menționează că instanța de revizuire a constatat că dreptul lui Grigore Răzvanț la un proces echitabil invocat de acesta, nu presupune și obligativitatea antrenării acestuia în cadrul unui proces care nu vizează drepturile sale, însă instanța de revizuire a eludat faptul că unica posibilitate de recuperare a creanțelor constituie cota succesorală rămasă după decesul Eliei Vasilieva și neantrenarea în proces îi lezează nemijlocit dreptul de proprietate asupra mijloacelor bănești ce pot fi recuperate în procedura de executare a hotărârii judecătorești.

Totodată, Colegiul menționează că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Cod de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice care înseamnă, conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în

virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este contrară normelor de drept, iar argumentele recurentului sunt justificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și restituirea pricinii la rejudecare în ordine de revizuire în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Grigore Răzvanț, prin intermediul avocatului Constantin Chira.

Se casează încheierea din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea de revizuire depusă de Grigore Răzvanț împotriva încheierii din 20 iulie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău privind schimbarea modului de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2010 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Gherjavschi împotriva Ellei Vasilieva cu privire la rezilierea contractului de împrumut și încasarea a sumei, cu restituirea pricinii la rejudecare în ordine de revizuire în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală